

НАЦІОНАЛЬНИЙ
БАНК
УКРАЇНИ

Макроекономічний та монетарний огляд

Травень 2017 року

Департамент монетарної політики та економічного аналізу

Зміст

1. Зовнішнє середовище	5
2. Економічний розвиток України.....	7
2.1. Інфляція.....	7
2.2. Економічна активність.....	10
2.3. Ринок праці	12
2.4. Фіскальний сектор.....	14
2.5. Платіжний баланс.....	16
2.6. Монетарний сектор та фінансові ринки.....	19

Додатки

Абревіатури та скорочення

ІСЦ	Індекс споживчих цін
БІСЦ	Базовий індекс споживчих цін
ІЦВ	Індекс цін виробників
ВВП	Валовий внутрішній продукт
ІВБГ	Індекс виробництва базових галузей
РЕОК	Реальний ефективний обмінний курс
НЕОК	Номінальний ефективний обмінний курс
ДССУ	Державна служба статистики України
ДСЗУ	Державна служба зайнятості України
США	Сполучені Штати Америки
ФРС	Федеральна резервна система США
МВФ	Міжнародний валютний фонд
ПДВ	Податок на додану вартість
ПДФО	Податок на доходи фізичних осіб
ОВДП	Облігації внутрішньої державної позики
ФГВФО	Фонд гарантування вкладів фізичних осіб
НБУ	Національний банк України
Казначейство, ДКСУ	Державна казначейська служба України
МФУ	Міністерство фінансів України
ПІІ	Прямі іноземні інвестиції
АТО	Антитерористична операція
ОРДЛО	Окремі райони Донецької та Луганської областей
ОТП	Основні торговельні партнери
ЖКГ	Житлово-комунальне господарство
ЕСРІ	External Commodity Price Index, зважений індекс зміни світових цін на основні товари українського експорту
млн.	мільйон
млрд.	мільярд
грн.	гривня
дол. США	долар США
руб.	російський рубль
в. п.	відсотковий пункт
б. п.	базисний пункт
бар.	барель
дол./т	доларів США за 1 тонну
євро/дол.	доларів США за 1 євро
руб./дол.	російських рублів за 1 долар США
р/р	у річному вимірі, річна зміна, до відповідного періоду попереднього року
м/м	до попереднього місяця, у місячному вимірі
с/с	у сезонно скоригованому вимірі

Головне

- Упродовж травня ціни на сировинні товари на світових ринках переважно демонстрували висхідну динаміку, попри значну волатильність упродовж місяця. Так, на тлі скорочення пропозиції сталі з боку Китаю, ціни на неї зросли, незважаючи на зменшення цін на залізну руду. Ціни на кукурудзу залишалися практично незмінними, тоді як на пшеницю дещо підвищилися. Після стрімкого зниження ціни на нафту відкоригувалися завдяки продовженню дії угоди ОПЕК+ до березня 2018 року. Ситуація на світових фінансових ринках поліпшилася, що привело до збереження інтересу інвесторів до ризикових активів. На тлі послаблення долара США до кошика провідних валют через загострення внутрішньополітичної ситуації в США більшість валют країн, ринки яких розвиваються, зміцнилися до долара США.
- У квітні 2017 року споживча інфляція у річному вимірі стрімко сповільнилася до 12.2%. Це було очікуваним і відбулося насамперед у результаті вичерпання впливу ефекту статистичної бази. Зокрема, у квітні 2016 року відбулося суттєве зростання тарифів на природний газ, що вплинуло на базу порівняння поточного року. Базова інфляція залишилася незмінною завдяки поліпшенню інфляційних очікувань в умовах подальшого зміцнення гривні до долара США. Водночас зростання цін на сирі продовольчі товари прискорилося. Зростання індексу цін виробників під впливом цінових тенденцій на світових товарних ринках сповільнилося до 35.6% р/р.
- Призупинення переміщення вантажів між підконтрольними і непідконтрольними територіями Донбасу та захоплення низки підприємств на окупованих територіях, як і раніше, позначалося на реальному секторі економіки. Індекс виробництва базових галузей у квітні знизився на 1.5% р/р. Поглибилося падіння промислового виробництва (до 6.1% р/р) насамперед унаслідок подальшого спаду в гірничо-металургійному комплексі. Також знизився оптовий товарооборот (на 2.4% р/р) та майже до нуля сповільнилося зростання обсягів залізничних транспортних перевезень. Збереження відносно високих темпів зростання роздрібного товарообороту (6.1% р/р) свідчить про поступове відновлення споживчого попиту. Зростання обсягів будівельних робіт сповільнилося (до 7.4% р/р) через підвищення бази порівняння минулого року.
- Зростання попиту на робочу силу пригальмувалося у квітні через послаблення економічної активності. Водночас, незважаючи на значно вищу кількість вакансій цього року порівняно з минулим, кількість штатних працівників у річному вимірі і далі знижувалася. Номінальна середня та реальна заробітна плата продовжували зростати високими темпами (відповідно на 36% р/р та 20.7% р/р), відображаючи підвищення мінімальної заробітної плати з початку року.
- Державний бюджет у квітні продемонстрував суттєвий профіцит – 29.2 млрд. грн. В основному це стало результатом майже дворазового збільшення доходів унаслідок перерахування частини прибутку Національним банком та отриманих конфіскованих коштів. Іншим фактором формування такого профіциту стало подальше сповільнення зростання видатків. Місцеві бюджети також виконано з додатним сальдо (5.4 млрд. грн.). Відповідно сформувався значний профіцит зведеного бюджету – 34.6 млрд. грн.
- Поточний рахунок зведено з дефіцитом 146 млн. дол. США, тоді як у квітні минулого року сальдо було додатним (164 млн. дол. США). Від'ємне сальдо зумовлене розширенням дефіциту зовнішньої торгівлі товарами та послугами і виплатами дивідендів. Чисті надходження за фінансовим рахунком (1.1 млрд. дол. США) суттєво зросли завдяки залученням державного сектору (0.6 млрд. євро кредиту макрофінансової допомоги від Європейської Комісії). Надходження ПІІ упродовж останніх шести місяців залишалися низькими. Профіцит зведеного платіжного балансу (970 млн. дол. США) та отримання четвертого траншу кредиту МВФ дали змогу збільшити міжнародні резерви станом на кінець квітня до 17.2 млрд. дол. США, або 3.6 місяця імпорту майбутнього періоду.
- На засіданні з питань монетарної політики Правління НБУ прийняло рішення знизити з 26 травня облікову ставку на 0.5 в. п. – до 12.5% річних. Пом'якшення монетарної політики узгоджується з необхідністю досягнення цілей щодо інфляції у 2017 – 2018 роках та водночас спрямоване на підтримку економічного зростання. Вартість ресурсів на міжбанківському кредитному ринку в травні продовжувала поступово зменшуватися. Збереження привабливості депозитних продуктів банків в умовах подальшого зміцнення гривні сприяло суттєвому пришвидшенню припливу гривневих депозитів у банківську систему в квітні. Однак кредитна активність залишалася слабкою.

1. Зовнішнє середовище

У травні 2017 року ціни на сировинні товари на світових ринках демонстрували переважно висхідну динаміку, попри значну волатильність упродовж місяця. Зокрема, ціни на сталь зростали, незважаючи на подальше зниження цін на залізну руду; ціни на кукурудзу залишалися практично незмінними, тоді як на пшеницю дещо підвищилися; ціни на нафту наприкінці місяця відкоригувалися після стрімкого зниження на початку травня.

Ціни на сталеву продукцію зростали внаслідок скорочення пропозиції на світовому ринку з боку Китаю:

- відбулося зниження обсягів експорту сталі Китаєм (у квітні на 14% м/м через збільшення внутрішнього попиту);
- у рамках програми зі скорочення шкідливих викидів в атмосферу відновилася кампанія щодо зменшення обсягів виплавки сталі на найбільших сталеливарних заводах м. Таньшань у період із 9 до 31 травня¹;
- відбувається масове закриття невеликих заводів із застарілими технологіями з виробництва сталі, чавуну та алюмінію через погіршення стану екосистеми.

Крім того, запровадження додаткових антидемпінгових мит ЄС та Індією на окремі види продукції, виробленої Китаєм, Бразилією, Росією та іншими країнами, також підтримало ціни.

Світові ціни на залізну руду на тлі високих обсягів пропозиції істотно знизилися, перетнувши наприкінці місяця позначку в 60 дол./т. Заява президента КНР 14 травня про виділення додаткових коштів у сумі 124 млрд. дол. на реалізацію інфраструктурних проектів спільно з Азією, Африкою і Європою зумовила лише тимчасову активізацію попиту на залізну руду.

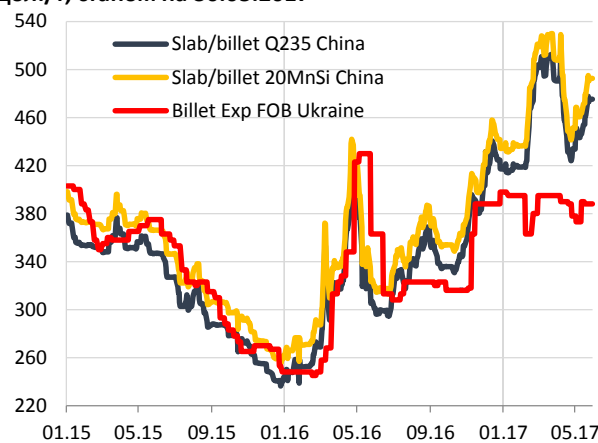
Ціни на зернові на світових ринках на окремих сегментах демонстрували висхідну динаміку. Так, ціни на пшеницю переважно перебували під дією ажіотажного попиту, викликаного несприятливими погодними умовами. Так, у США (штаті Канзас) через надмірне похолодання постраждали посіви пшениці. Водночас поліпшення погодних умов у європейському регіоні справило позитивний вплив на очікування щодо врожаю озимих, що стримало подальше зростання цін.

Ціни на кукурудзу залишалися практично незмінними. Попри значні обсяги пропозиції, підтримку цінам надали зростання попиту на фуражне зерно (насамперед із боку Туреччини, Єгипту, Іспанії, Португалії та Лівану) та очікування зменшення врожаю кукурудзи в 2017/2018 МР².

Із початку травня світові ціни на нафту стрімко знижувалися через:

- невизначеність щодо продовження дії угоди ОПЕК+ ще на пірвоку;
- подальше нарощування обсягів видобутку нафти США – кількість бурових станом на 12.05.2017 збільшилася на 118% р/р;

Ціни Китаю та України на окремі сталеві напівфабрикати, дол./т, станом на 30.05.2017

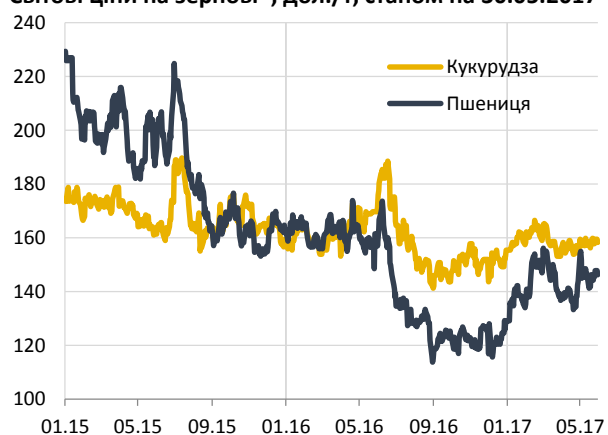
Джерело: Thomson Reuters Datastream.

Ціни на залізну руду, дол./т, станом на 30.05.2017

Джерело: Thomson Reuters Datastream.

Світові ціни на зернові*, дол./т, станом на 30.05.2017

*Пшениця – Wheat K C Hard (HRW) National.

Кукурудза - Corn. Yellow #2 Del. US Gulf.

Джерело: Thomson Reuters Datastream.

¹ Найбільший сталеливарний район Китаю, який виплавляє понад 88 млн. тонн сталі на рік (близько 10%) та найбільше потерпає від забруднення повітря.

² За даними USDA, обсяги виробництва кукурудзи в 2017/2018 МР зменшаться на 3% р/р.

– запровадження Китаєм заходів щодо зменшення кредитної експансії, що може призвести до скорочення попиту з боку цієї країни (другий у світі споживач нафти).

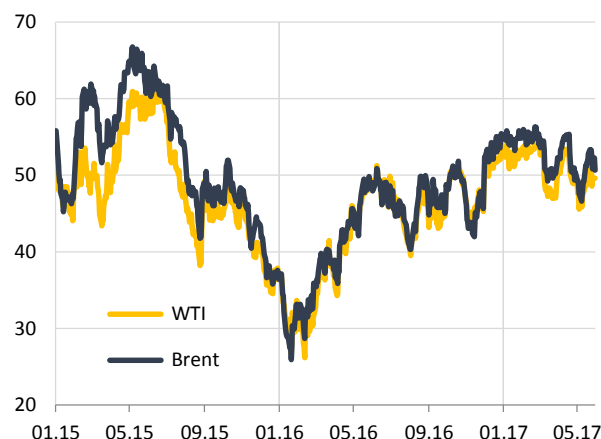
Натомість із середини травня ціни на нафту зросли завдяки поліпшенню очікувань, а в подальшому – пролонгації домовленості про продовження скорочення видобування нафти до березня 2018 року, скороченню обсягів запасів нафти в США та заявам про скорочення поставок нафти Саудівською Аравією в Азію (на 7 млн. бар. у червні через сезонне збільшення внутрішнього попиту³).

У травні 2017 року ситуація на світових фінансових ринках поліпшилася як для розвинутих країн, так і для країн, ринки яких розвиваються. Фондові індекси провідних країн зросли завдяки:

- загалом позитивним даним щодо економічної активності, інфляційних процесів та ринку праці розвинутих країн із початку року;
- проведенню прогнозованої монетарної політики провідними центральними банками (зокрема, ЄЦБ, ФРС та Банком Англії);
- зменшенню політичної невизначеності в Єврозоні після завершення президентських виборів у Франції;
- зростанню цін на нафту, що підтримало сировинно орієнтовані компанії.

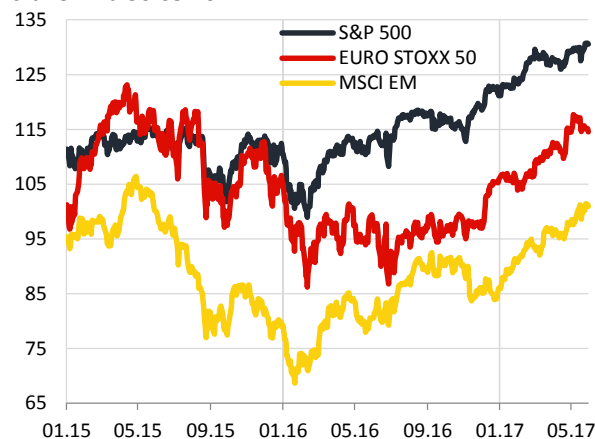
Загалом позитивна ситуація на світових фінансових ринках сприяла збереженню зацікавленості інвесторів у ризикових активах. На тлі девальвації долара США до кошика провідних валют через загострення внутрішньополітичної ситуації в США це зумовило зміцнення більшості валют країн, ринки яких розвиваються.

Світові ціни на нафту сортів Brent та WTI дол./бар., станом на 30.05.2017

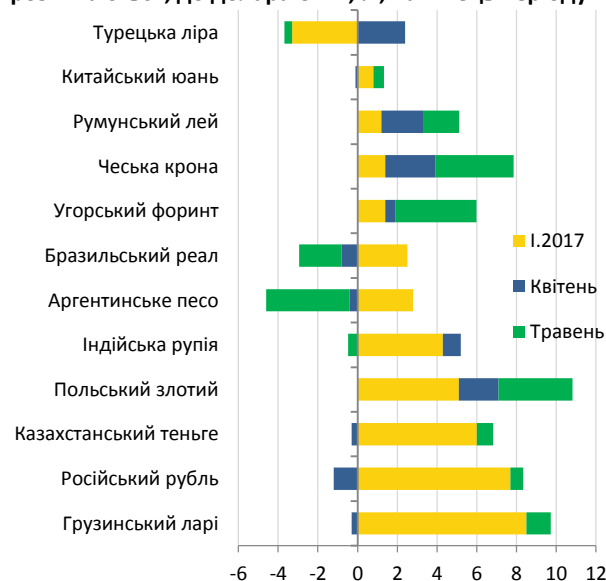
Джерело: Thomson Reuters Datastream.

Індекси світового фондового ринку, 01.01.2014=100, станом на 30.05.2017

Джерело: Thomson Reuters Datastream.

Зміна обмінних курсів валют окремих країн, ринки яких розвиваються, до долара США, %, на кінець періоду

Джерело: Thomson Reuters Datastream, станом на 30.05.2017.

³ У Саудівській Аравії на літо припадає пік попиту на електроенергію через гостру потребу в охолодженні будинків і офісів. У цьому році спостерігається більш ранній сплеск внутрішнього попиту на нафту через ранній початок місяця Рамадан (26 травня).

2. Економічний розвиток України

2.1. Інфляція

У квітні 2017 року споживча інфляція уповільнилась і становила 12.2% р/р (15.1% р/р у березні). У місячному вимірі зростання індексу споживчих цін становило 0.9%.

Стрімке уповільнення річної інфляції було очікуваним і стало можливим насамперед у результаті вичерпання впливу ефекту статистичної бази. Зокрема, у квітні 2016 року відбулося суттєве зростання тарифів на природний газ, що вплинуло на базу порівняння поточного року.

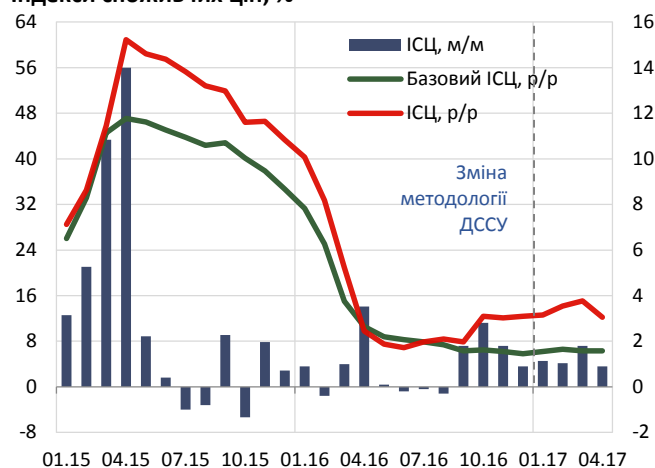
Фактична інфляція в річному вимірі виявилася дещо нижчою за траєкторію прогнозу Національного банку, опублікованого в Інфляційному звіті (квітень 2017), що передбачає уповільнення зростання ІСЦ до 9.1% на кінець 2017 року. Це пояснюється насамперед слабшим, ніж очікувалося, тиском фундаментальних факторів.

Базова інфляція залишилася незмінною – 6.3% р/р (у місячному вимірі становила 0.6%), хоча очікувалося її незначне прискорення. Як і прогнозувалося, через подальше відображення в цінах збільшення витрат, у тому числі на оплату праці, та через дію вторинних ефектів від підвищення цін на сирі продукти, зокрема м'ясо, прискорилося зростання цін на продукти харчування з високим ступенем оброблення та цін на більшість послуг, що входять до показника базової інфляції (відповідно до 7.9% та 10.5% р/р). Однак дія цих чинників була компенсована іншими факторами. Так, завдяки поліпшенню інфляційних очікувань на тлі подальшого посилення гривні відносно долара США зростання цін на одяг та взуття (3.7% р/р) виявилось нижчим, ніж очікувалося. Крім того, тривало сповільнення зростання цін на домашній текстиль, побутову техніку, посуд, фармацевтичну продукцію, а ціни на деякі товари залишилися нижчими від минулорічних (аудіо- та відеотехніка, ноутбуки, мобільні телефони).

Зростання цін на сирі продовольчі товари прискорилося до 10.0% р/р у квітні (за місяць ціни зросли на 2.0% м/м). Таке прискорення було очікуваним та відбулося в тому числі через низьку базу порівняння. Зокрема минулого року ціни на сирі продукти харчування знижувалися внаслідок торговельних і транзитних обмежень з боку РФ не лише для українських, а й для турецьких товарів. Пропозиція овочів та фруктів була дещо нижчою порівняно з минулим роком, у тому числі за рахунок активізації експорту і зменшення обсягів імпорту. Це зумовило уповільнення падіння цін на овочі (до 11.4% р/р) та відновлення зростання цін на фрукти (на 2.5% р/р). Крім того, прискорилося підвищення цін на м'ясо та сире молоко (відповідно до 13.5% р/р та 26.1% р/р) внаслідок збільшення виробничих витрат та інтенсивного експорту. Водночас у квітні тривало зниження цін на яйця порівняно з попереднім місяцем (на 18.3%). У річному вимірі їх зростання уповільнилося (до 8.8% р/р) на тлі збереження часткових обмежень на експорт продукції птахівництва.

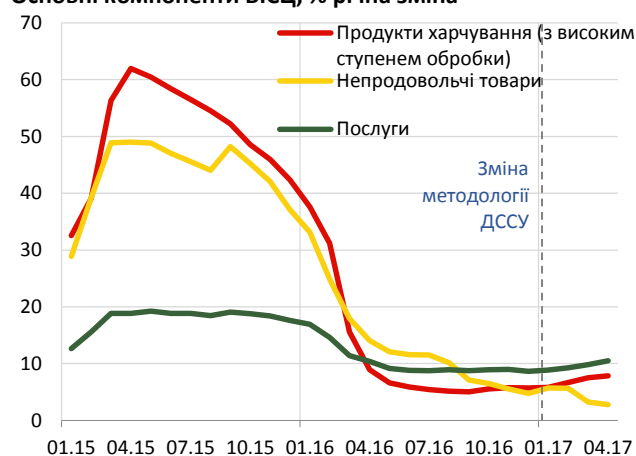
Зростання цін і тарифів, що регулюються адміністративно, уповільнилося до 25.7% р/р (за місяць становило 1.2% м/м). Таке уповільнення відбулося насамперед у результаті вичерпання впливу на річні показники інфляції суттєвого

Індекси споживчих цін, %

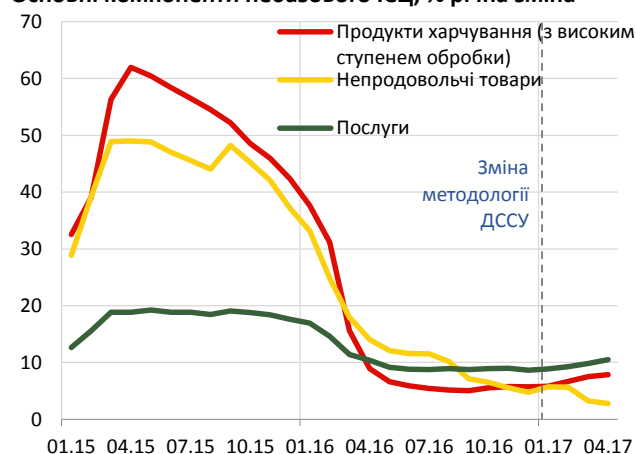
Джерело: ДССУ.

Основні компоненти БІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ; розрахунки НБУ.

Основні компоненти небазового ІСЦ, % річна зміна

Джерело: ДССУ; розрахунки НБУ.

підвищення тарифів на природний газ у квітні минулого року, що вплинуло на базу порівняння у квітні 2017 року. Крім того, попри чергове підвищення з 1 квітня акцизів на окремі види алкогольних напоїв, зростання цін на цю продукцію дещо сповільнилося (до 19.4% р/р). Зростання цін на тютюнові вироби також трохи сповільнилося (до 37.9% р/р) через вичерпання ефекту сприятливої бази порівняння. Водночас у квітні прискорилося подорожчання поштових послуг (до 66.8% р/р) через відображення підвищення тарифів на послуги ПАТ “Укрпошта”, а також зростання вартості послуг інших приватних поштових служб. До того ж, як і в попередні місяці, вагомим чинником прискорення адміністративно регульованих цін стало підвищення плати за проїзд у автодорожньому пасажирському транспорті внаслідок зростання собівартості цих послуг.

До 21.3% р/р уповільнилося зростання цін на паливо (збільшилися на 1.2% м/м). Збільшення цін на всі види палива уповільнилося, за винятком цін на скраплений газ, підвищення яких прискорилося через перебої з поставками з Росії.

У квітні 2017 року зростання індексу цін виробників сповільнилося до 35.6% р/р (38.3% р/р у березні). У місячному вираженні зростання становило 1.6%. Як і в попередні місяці, динаміку індексу цін виробників визначав вплив цінових тенденцій на світових товарних і сировинних ринках.

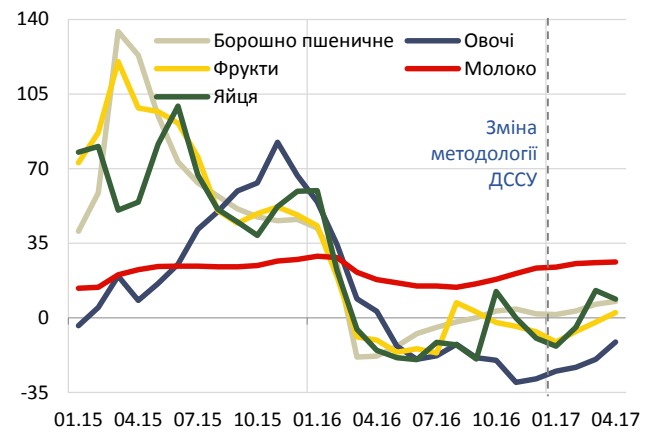
Темпи зростання цін у добувній промисловості сповільнилися до 75.7% р/р. Це відбулося насамперед завдяки стрімкому сповільненню зростання цін у добуванні металевих руд (до 87.0% р/р) на тлі зниження відповідних цін на світових ринках. Проте, попри незначне зниження світових цін на нафту, зростання цін у добуванні сирової нафти і природного газу прискорилося (до 94.1% р/р) за рахунок низької бази порівняння минулого року (хоча в місячному вимірі ціни знизилися). У добуванні кам'яного вугілля зростання цін також прискорилося (до 35.4% р/р) через його дефіцит.

Різноспрямованість тенденцій у добувній промисловості відобразилася і в наступних ланках виробничого процесу. Зокрема продовжило уповільнюватися зростання цін у металургійному виробництві (до 45.5% р/р), а у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення, навпаки, прискорилося (до 84.1% р/р).

Темпи зростання цін у харчовій промисловості в цілому залишаються практично незмінними протягом останніх п'яти місяців (16.3% р/р у квітні 2017 року), хоча за окремими видами виробництва динаміка була різноспрямованою. Так, зростання цін у виробництві м'яса та м'ясних продуктів уповільнилося на тлі помірного поліпшення ситуації у тваринництві. Однак суттєво пришвидшилося зростання цін у виробництві хліба, хлібобулочних та борошняних виробів через збільшення собівартості виробництва, а також у виробництві цукру та молочної продукції, що пов'язано зі значними обсягами їх експорту.

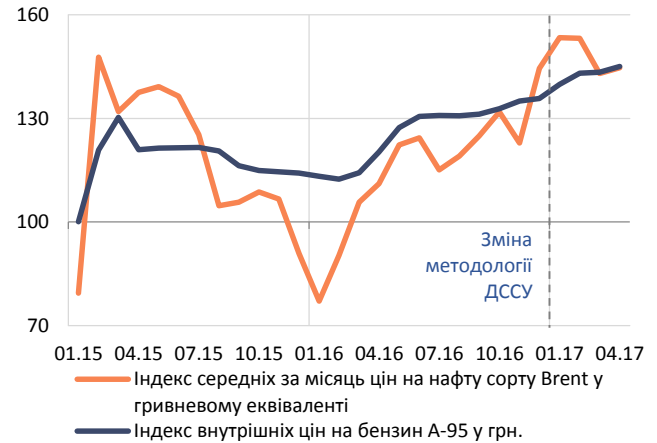
Продовжило прискорюватися зростання цін у хімічній промисловості (до 14.5% р/р). Це відбулося насамперед унаслідок зростання цін у виробництві промислових газів в умовах високого попиту на продукцію з боку будівельної галузі. Крім того, на прискорення вплинуло подорожчання сировини

Ціни на сирі продукти, % річна зміна

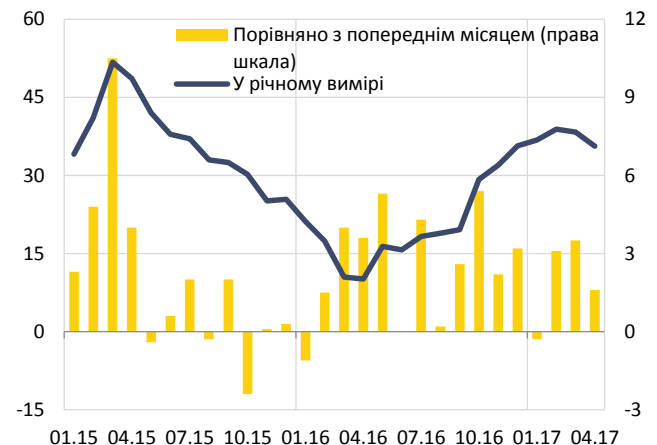
Джерело: ДССУ.

Індекси цін на бензин та нафту (12.2014 = 100)

Джерело: ДССУ; Thomson Reuters Datastream.

Індекс цін виробників, %

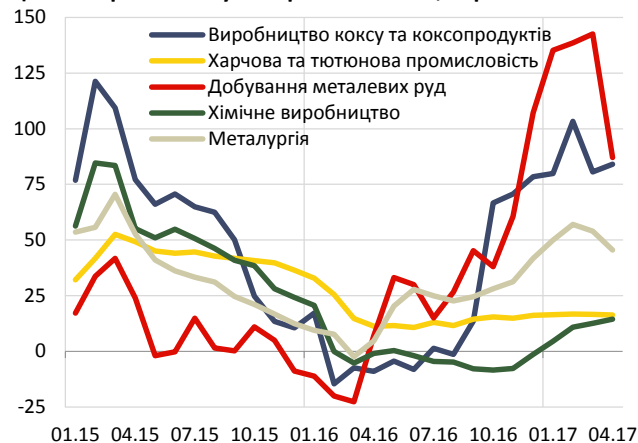

Джерело: ДССУ.

для виробництва пестицидів. Водночас у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції зростання цін уповільнилося (до 11.2% р/р) на тлі розширення пропозиції.

Також у квітні до 44.2% р/р (з 42.6% р/р у березні) прискорилося зростання цін у постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря внаслідок збільшення собівартості виробництва електроенергії, у тому числі використання дорожчого, ніж вітчизняне, імпортного вугілля. Попри подорожчання вартості виробництва електроенергії, у квітні, за даними НКРЕКП, відбулося незначне зниження роздрібних тарифів для непобутових споживачів. Таке зниження пояснюється поетапною ліквідацією перехресного субсидіювання тарифів для населення за рахунок інших споживачів. Підвищення тарифів для домогосподарств у березні призвело до чергового зменшення частки перехресного субсидіювання у роздрібних тарифах для непобутових споживачів.

Ціни в окремих галузях промисловості, % річна зміна

Джерело: ДССУ.

2.2. Економічна активність

У квітні ІВБГ знизився в річному вимірі (на 1.5%) через поглиблення падіння промислового виробництва та зниження обсягів оптової торгівлі. Як і передбачалося, призупинення переміщення вантажів між підконтрольними та непідконтрольними територіями Донбасу та захоплення низки підприємств на таких територіях продовжувало позначатися на реальному секторі економіки. Передусім це відображалося на показниках промислового виробництва (його внесок у спад ІВБГ найбільший), оптової торгівлі та вантажних залізничних перевезеннях.

Поглиблення падіння промислового виробництва до 6.1% р/р відбулося насамперед за рахунок гірничо-металургійного комплексу. Найшвидше падіння продемонстрували добувна промисловість та виробництво коксу (відповідно на 12% р/р та 34% р/р). У металургійному виробництві істотно знизилися обсяги виробництва чавуну, сталі, прокату (відповідно на 29% р/р, 8% р/р та 25% р/р). Унаслідок цього Україна у квітні опустилася на 14 місце в рейтингу країн – найбільших виробників сталі.

Попри призупинення діяльності окремих ТЕЦ падіння обсягів виробництва електроенергії сповільнилося, що пов'язано з протилежними температурними різницями в березні та квітні цього року порівняно з минулим⁴. Однак зниження залишалось суттєвим та, крім інших факторів, відображало припинення постачання електроенергії на частину непідконтрольних територій (із 25 квітня).

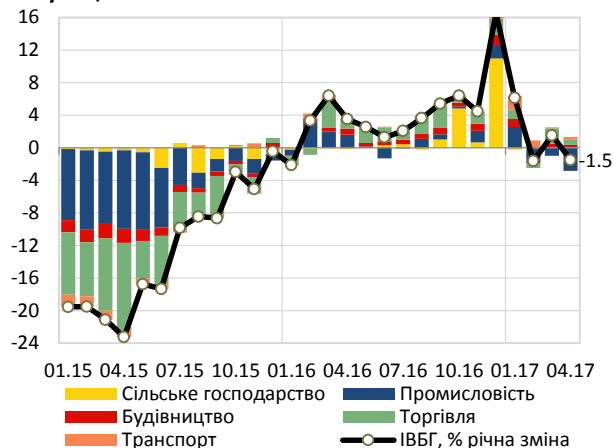
Погіршилися показники також у більшості інших галузей промисловості. Сповільнилося зростання в харчовій галузі (до 3.1% р/р). Зокрема зростання обсягів виробництва олії сповільнилося (до 18% р/р) на тлі скорочення зовнішнього попиту, а також зниження запасів сировини. Поглибилось падіння у виробництві м'яса (крім свійської птиці) через погіршення показників вирощування відповідних тварин.

Також знизилися обсяги виробництва в машинобудуванні (на 0.8% р/р) насамперед за рахунок падіння на 28% р/р обсягів виробництва вантажних вагонів (зокрема через зменшення зовнішніх замовлень порівняно з минулим роком⁵). У квітні погіршилася динаміка випуску машинобудівної продукції для потреб окремих видів діяльності, зокрема відновилося зниження у виробництві машин та обладнання для металургії, сільського та лісового господарства, а також харчової галузі.

Хімічне виробництво і далі знижувалося, хоча темпи падіння уповільнилися (до 3.7% р/р). Падіння було зумовлене насамперед зниженням обсягів виробництва основної хімічної продукції та добрив⁶. Також після тривалого періоду зростання відновилося зниження у виробництві фарб та лаків (на 5.5% р/р), що пов'язано з відновленням спаду в житловому будівництві.

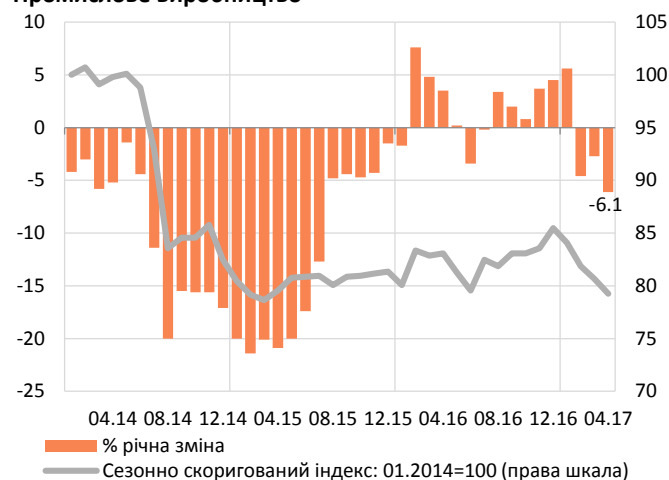
Темпи зростання роздрібного товарообороту дещо послабилися (до 6.1% р/р) після різкого приросту в березні, однак залишалися істотними. Хоча споживчі настрої

Внески в річну зміну індексу виробництва базових галузей, в. п.

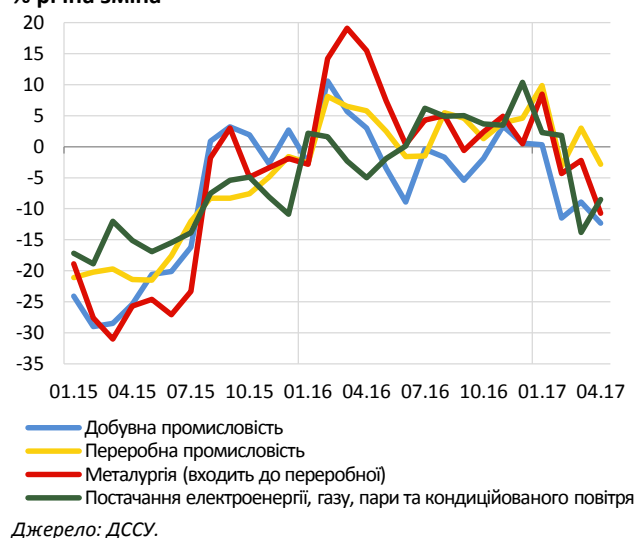
Джерело: ДССУ; розрахунки НБУ.

Промислове виробництво

Джерело: ДССУ.

Виробництво в основних видах промисловості, % річна зміна

Джерело: ДССУ.

⁴ За даними Центральної геофізичної обсерваторії, температура повітря в м. Києві у квітні 2017 року була на 2.0°C нижчою, ніж у відповідному місяці минулого року, тоді як у березні, навпаки, температура повітря була на 2.3°C вищою, ніж у відповідному місяці минулого року.

⁵ В окремі місяці 2016 року, зокрема у квітні, виготовлялися вагони на замовлення Туркменістану.

⁶ З початку березня окремі заводи стояли після різкого зниження тиску газу через заборгованість підприємств.

домогосподарств із початку року залишаються відносно стабільними⁷, зростання обсягів роздрібного товарообороту може свідчити про відновлення споживчого попиту на тлі підвищення заробітних плат.

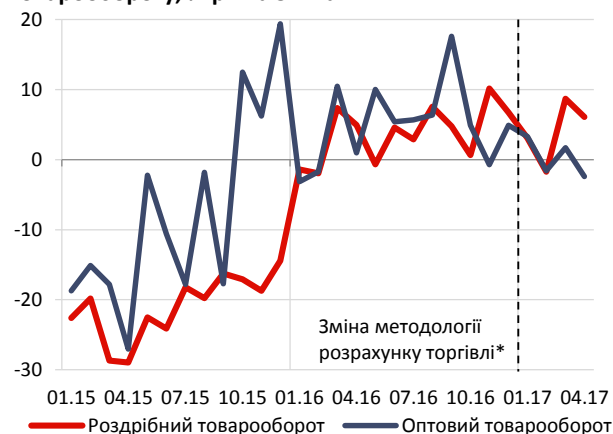
Оптовий товарооборот знизився у квітні (на 2.4% р/р) у відповідь на поглиблення падіння в промисловості і сповільнення приросту обсягів експорту. Також майже до нуля сповільнилося зростання обсягів залізничних вантажних перевезень як через прямий вплив припинення торгівлі з непідконтрольними територіями, так і через спад у промисловості.

Приріст вантажообороту прискорився (до 6.7% р/р) за рахунок збільшення трубопровідних перевезень.

Зростання індексу сільськогосподарського виробництва⁸ дещо прискорилося (до 1.2% р/р), при цьому поліпшилися лише показники птахівництва. Зокрема відбувся істотний приріст у сегменті вирощування птахів у живій масі (на 14% р/р)⁹, тоді як вирощування ВРХ та свиней скорочується через низьку рентабельність, а також поширення АЧС. Відображаючи ці тенденції, відновилося зростання обсягів виробництва яєць (на 5.2% р/р), тоді як обсяги виробництва молока знизилися за рахунок скорочення обсягів виробництва в господарствах населення (на 6.8% р/р), яке переважає в структурі загального виробництва¹⁰. Водночас у виробництві молока підприємствами відновився приріст (на 8.8% р/р).

Зростання обсягів будівельних робіт сповільнилося (до 7.4% р/р). Це значною мірою пояснюється впливом вищої бази порівняння минулого року. За січень – квітень реальний приріст будівництва становив майже 18% р/р. Це свідчить про збереження вагомості ролі інвестицій в економічному зростанні на початку цього року. Певний спад у житловому будівництві в квітні є відгуком на незначне підвищення цін наприкінці минулого року¹¹.

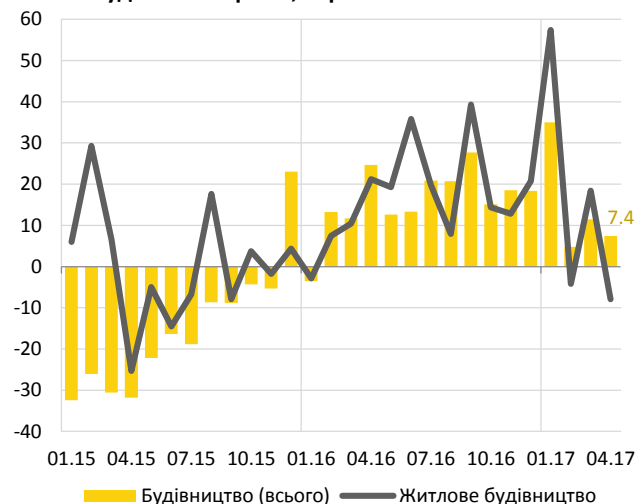
Фізичні обсяги роздрібного та оптового товарообороту, % річна зміна

*З початку 2017 року дані щодо роздрібною товарообороту включають лише торгівлю підприємств (юридичних осіб та ФОПів).

Джерело: ДССУ; розрахунки НБУ.

Обсяги будівельних робіт, % річна зміна

Джерело: ДССУ; розрахунки НБУ.

⁷ За опитуваннями GfK Ukraine.

⁸ Індекс сільськогосподарського виробництва із січня до травня відображає динаміку виключно тваринництва.

⁹ Показник включає вирощування тварин лише сільськогосподарськими підприємствами.

¹⁰ У 2016 році господарства населення займали майже 74% у загальній структурі виробництва молока.

¹¹ За оцінками Національного банку, будівництво з лагом реагує на коливання вартості житла.

2.3. Ринок праці¹²

У квітні 2017 року зростання попиту на робочу силу дещо пригальмувалося на тлі послаблення економічної активності. За даними Державної служби зайнятості, кількість вакансій у сезонно скоригованому вимірі залишилася на тому ж рівні, хоча за даними приватних сайтів пошуку роботи – продовжувала зростати. Така відмінність, серед інших чинників, може пояснюватися різним охопленням роботодавців (зокрема через вакансії з-за кордону). За даними ДСЗУ, зростання кількості вакансій уповільнилося у добувній промисловості та постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, а також у будівництві, інформації і телекомунікації. За професійними групами більше половини всіх вакансій (54%) становили кваліфіковані робітники з інструментом¹³, робітники з обслуговування устаткування та машин і працівники сфери торгівлі та послуг. Рівень навантаження на одне вільне робоче місце залишився на рівні березня (майже 6 осіб), однак був суттєво нижчим, ніж минулого року, як через зниження кількості зареєстрованих безробітних (на 13.9% р/р), так і через вищу кількість вакансій (майже на 62% р/р).

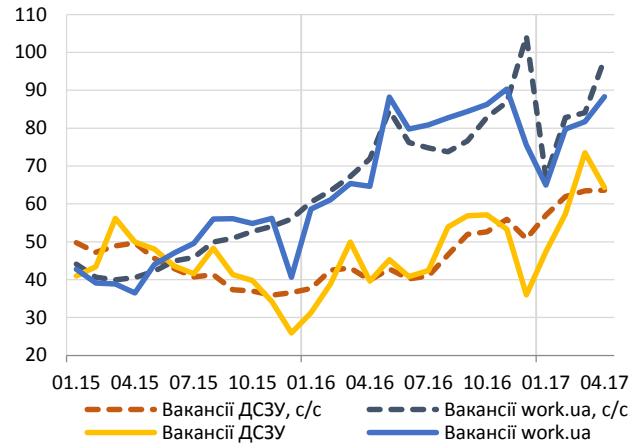
Попри зростання кількості вакансій (як за даними ДСЗУ, так і за даними приватних сайтів пошуку роботи), середньооблікова кількість штатних працівників у сезонно скоригованому вимірі з початку 2017 року знижувалася. У березні 2017 року кількість штатних працівників становила 7.7 млн. осіб, що на 2% менше, ніж у березні минулого року. Зниження кількості штатних працівників відбулося в більшості галузей, найбільше в будівництві та промисловості (на 5% р/р та 3.3% р/р).

У квітні 2017 року зростання номінальної середньої заробітної плати (нарахованої в розрахунку на одного штатного працівника) дещо сповільнилося, проте залишалося на високому рівні (36% р/р). Передусім уповільнення зростання номінальної заробітної плати спостерігалось у видах діяльності, в яких погіршилися показники випуску. Зокрема, у промисловості (насамперед у металургії, добувній промисловості, виробництві хімічної продукції), транспорті і будівництві. Водночас підвищення з 01 січня 2017 року мінімальної заробітної плати удвічі продовжувало відображатися на динаміці деяких галузей економіки, передусім у сфері охорони здоров'я, оптовій та роздрібній торгівлі, операціях із нерухомим майном.

У результаті зменшення інфляційного тиску темпи зростання реальної заробітної плати прискорилися (до 20.7% р/р). Заборгованість із виплати заробітної плати з травня 2015 року залишалася практично незмінною (близько 2 млрд. грн.).

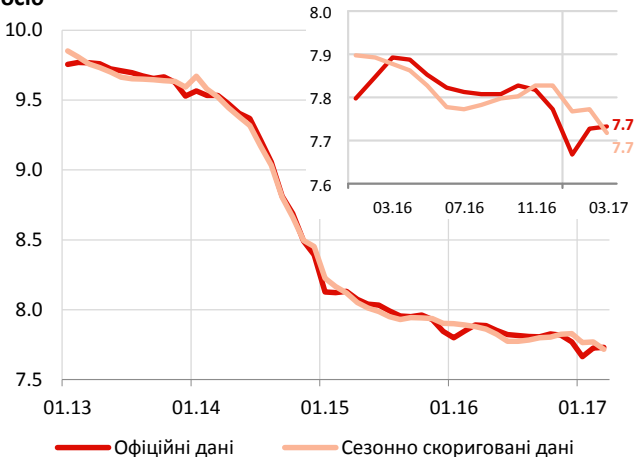
Незважаючи на закінчення опалювального сезону, у квітні кількість домогосподарств, що звернулася за субсидіями, збільшилася (на 26.8% м/м). Це могло бути зумовлено оголошеними урядом планами щодо підвищення тарифів на окремі послуги ЖКГ та намірами щодо монетизації зекономлених субсидій. Усього станом на 01.05.2017 субсидії на оплату послуг ЖКГ отримували майже 6.7 млн. домогосподарств (більше 44% від їх загальної кількості). Через

Потреба роботодавців у працівниках на заміщення вільних робочих місць у ДСЗУ, тис. осіб

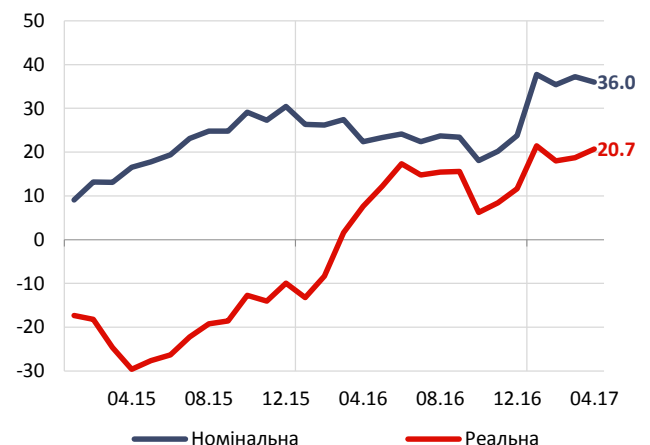
Джерело: ДССУ; розрахунки НБУ.

Середньооблікова кількість штатних працівників, млн. осіб

Джерело: ДССУ; розрахунки НБУ.

Заробітна плата, % річна зміна

Джерело: ДССУ.

¹² Якщо не зазначено інше, то дані з 2014 року – без урахування Автономної Республіки Крим та м. Севастополь, із 2015 року – також частини зони проведення АТО.

¹³ Відповідно до Класифікатора професій кваліфіковані робітники з інструментом – це робітники з видобутку корисних копалин, робітники на будівництві, робітники металургійних та машинобудівних професій, робітники в галузі точної механіки, ручних ремесел, друкування та інші.

закінчення опалювального сезону знизилися як середній розмір новопризначених субсидій на одне домогосподарство (на 40.3% м/м до 756 грн.), так і загальний обсяг новопризначених субсидій (на 26.3% м/м).

Домогосподарства, які звернулися та які отримують субсидії на оплату послуг ЖКГ

Джерело: ДССУ.

2.4. Фіскальний сектор

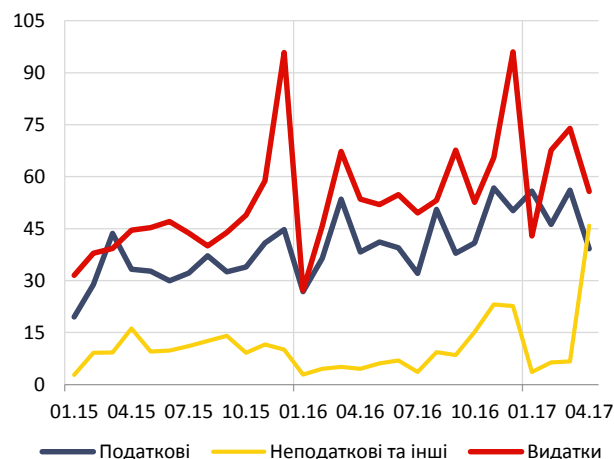
Державний бюджет у квітні виконано зі значним профіцитом (29.2 млрд. грн.), який сформувався завдяки стрімкому збільшенню доходів за одночасного сповільнення зростання видатків.

Доходи державного бюджету збільшилися майже удвічі в річному вимірі. Основою такого стрімкого зростання стали джерела, яких не було у квітні минулого року та які мають несистемний характер – конфісковані кошти, зараховані до спеціального фонду (29.7 млрд. грн.), та перерахування НБУ частини свого прибутку за минулий рік (10 млрд. грн.). Податкові надходження продемонстрували доволі низьке зростання (на 2.6% р/р), що зумовлено низкою факторів. Так, у квітні було збільшено відшкодування ПДВ (на 57% р/р до 11.1 млрд. грн.), що сприяло зниженню до 13.9 млрд. грн. залишку сум, заявлених до відшкодування. Зростання надходжень від цього податку сповільнилося (до 12.3% р/р), хоча вони і надалі забезпечували лівову частку податкових надходжень (їх частка становила 57%). Інша причина – пришвидшення реалізації “митного експерименту” з метою фінансування дорожньої інфраструктури за рахунок понадпланових надходжень від митних платежів (кошти із загального фонду державного бюджету спрямовуються до спеціального фонду місцевих бюджетів)¹⁴. Крім того, знизилася обсяги надходжень від рентної плати. Натомість надходження від ПДФО та акцизного податку продемонстрували високі темпи зростання. Надходження від ПДФО, як і в попередні місяці, відображали збільшення номінальної заробітної плати, а акцизи – підвищення ставок на алкоголь.

У квітні тривало сповільнення зростання видатків (до 4.1% р/р). Це стало наслідком зменшення видатків на соціальне забезпечення через нижчі перерахування Пенсійному фонду на тлі зростання надходжень від ЄСВ. Тривало сповільнення зростання поточних трансфертів, що пов'язано зі зменшенням обсягів цільових коштів, спрямованих місцевим бюджетам на пільги та субсидії населенню на оплату послуг ЖКГ унаслідок завершення опалювального сезону раніше, ніж зазвичай. Також уповільнилося зростання обсягів видатків на оплату праці (зумовлено високою базою порівняння через значне збільшення грошового забезпечення військовослужбовців у квітні минулого року) та витрат на використання товарів та послуг. Помірними залишалися річні темпи зростання витрат на обслуговування боргу. Водночас збільшилися капітальні видатки.

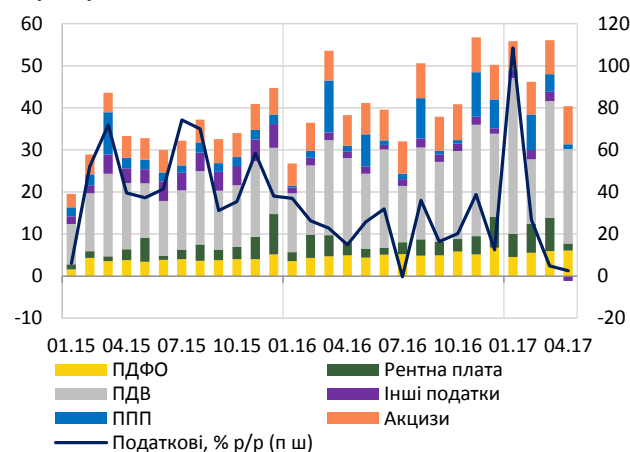
Місцеві бюджети у квітні виконано з профіцитом (5.4 млрд. грн.). Це стало результатом збільшення загальних доходів, насамперед власних надходжень. Ситуація з останніми поліпшилася зокрема через отримання місцевими бюджетами коштів від “митного експерименту” і збільшення обсягів надходжень від податку на майно та єдиного податку. На тлі збільшення обсягів власних надходжень місцевих бюджетів, зростання офіційних трансфертів і далі сповільнялося. На

Державний бюджет: доходи та видатки, млрд. грн.

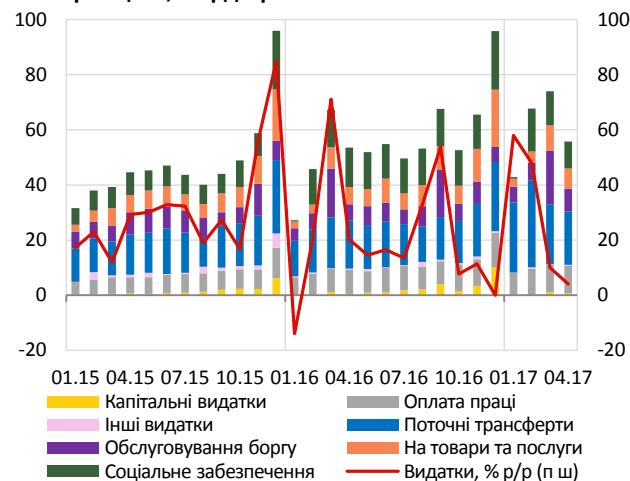
Джерело: ДКСУ; розрахунки НБУ.

Податкові надходження державного бюджету, млрд. грн.

Джерело: ДКСУ; розрахунки НБУ.

Видатки державного бюджету за економічною класифікацією, млрд. грн.

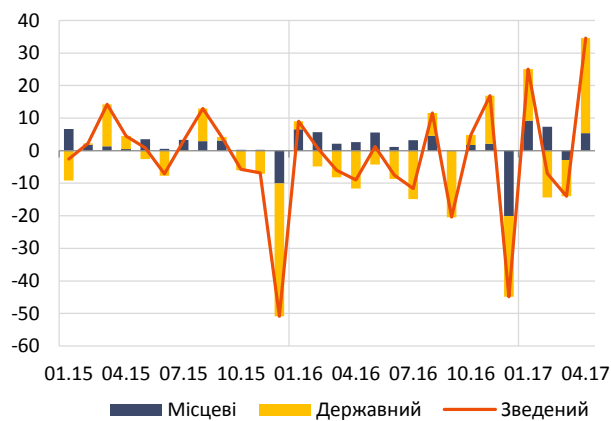
Джерело: ДКСУ; розрахунки НБУ.

¹⁴ Експеримент із фінансового забезпечення реалізації заходів щодо розвитку автомобільних доріг відбувається згідно з пунктом 33 розділу VI “Прикінцеві та перехідні положення” Бюджетного кодексу України. Полягає у спрямуванні 50% перевиконання загального обсягу щомісячних індикативних показників надходжень митних платежів (мито, акцизний податок та ПДВ із ввезених товарів) до спецфондів місцевих бюджетів з метою фінансування реконструкції, поточного ремонту автомобільних доріг. Так званий “митний експеримент” запроваджено у вересні 2015 року для чотирьох областей, із 2016 року додано м. Київ, із 2017 року – всі області. Діє до 1 січня 2018 року. Після періоду узгодження індикативних планових показників і технічних процедур зарахування коштів із загального фонду державного бюджету до спецфонду місцевих бюджетів у квітні 2017 року здійснено перерахування відповідних коштів за період із початку 2017 року до квітня включно.

відміну від доходів, зростання видатків суттєво пригальмувало за рахунок оплати праці, поточних трансфертів та соціального забезпечення.

З огляду на профіцит як державного, так і місцевих бюджетів у квітні після двох місяців дефіциту зведений бюджет виконано з додатним сальдо – 34.6 млрд. грн.

Показники сальдо бюджету, млрд. грн.

Джерело: ДКСУ; розрахунки НБУ.

2.5. Платіжний баланс

У квітні поточний рахунок був зведений з дефіцитом 146 млн. дол. США, тоді як у квітні минулого року сальдо було додатним (164 млн. дол. США). Від'ємне сальдо було зумовлено розширенням дефіциту зовнішньої торгівлі товарами та послугами і виплатами дивідендів. Зростання обсягів експорту товарів уповільнилося через падіння обсягів поставок продукції металургії та поступове зниження перехідних запасів зерна. Збільшення обсягів імпорту товарів також сповільнилося, однак перевищувало ріст експорту насамперед через значні обсяги закупівель енергоносіїв та продукції машинобудування.

У річному вимірі зростання обсягу експорту товарів у квітні сповільнилося до 7.5% р/р (38.2% р/р у березні) насамперед через зниження обсягів експорту продукції металургії. Поглиблення падіння обсягів виробництва металургії через призупинення переміщення вантажів між підконтрольними та непідконтрольними територіями Донбасу та захоплення низки підприємств на непідконтрольних територіях позначилося на суттєвому зниженні експорту готової продукції (на 7.1% р/р та 30% м/м). Водночас вивільнення надлишкових обсягів залізної руди на тлі високих світових цін на неї призвело до збільшення вартісних обсягів експорту залізної руди (на 61.8% р/р).

У квітні обсяг експорту зернових культур залишився майже на рівні минулого року (-0.3% р/р). У поточному році були майже відсутні поставки кукурудзи до Китаю, який торік був одним з найбільших покупців української кукурудзи. Водночас відбулося нарощування її постачань до країн ЄС – Нідерландів, Італії, Португалії. Експорт пшениці залишився на рівні минулого року.

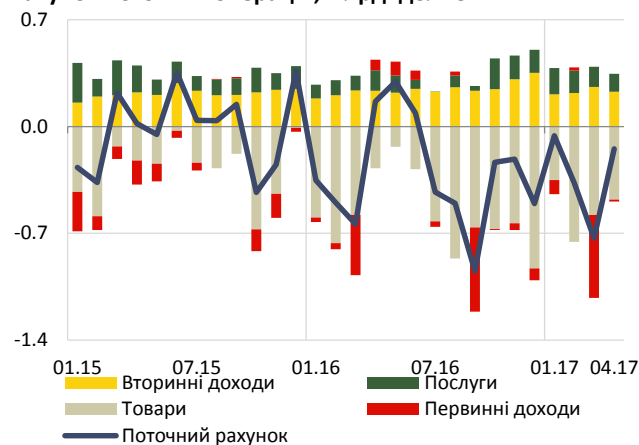
Темпи зростання обсягів експорту олії залишалися високими (32% р/р). Основними напрямками, як і раніше залишалися Китай та Індія. Також тривало зростання обсягів експорту інших продовольчих товарів, зокрема м'яса та молочної продукції – молока, вершків згущених та вершкового масла. Загалом у квітні, попри незначне сповільнення, обсяг експорту продовольчих товарів і далі зростав високими темпами (15% р/р).

За географічною структурою найбільші обсяги експорту у квітні постачалися до країн ЄС (33%), а зниження частки Азії до 30.3% було зумовлене зниженням обсягів експорту кукурудзи та олії до регіону. Решта експорту товарів постачалася до країн СНД (18.7%) та Африки (14.1%).

Зростання обсягів імпорту товарів у квітні (13.4% р/р) було забезпечено, як і раніше, поставками продукції машинобудування та енергоносіїв.

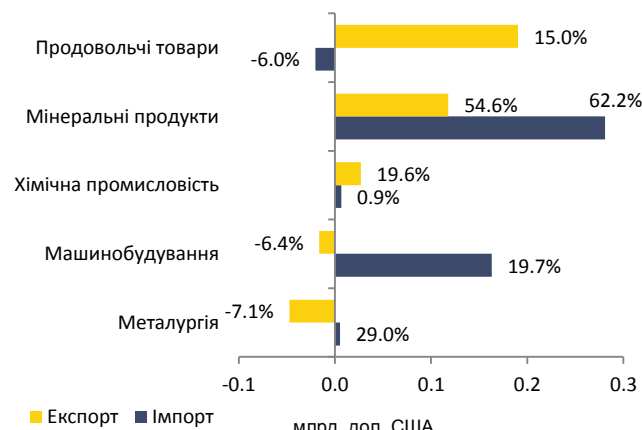
Високий інвестиційний попит з боку аграріїв продовжував підтримувати високі темпи імпорту техніки сільгосппризначення (18.5% р/р). Також покращення споживчих настроїв населення стимулювало подальше зростання обсягів імпорту легкових автомобілів (26.1%). У структурі їх закупівель збільшилася частка більш дешевих вживаних автомобілів. У цілому зростання обсягів імпорту продукції машинобудування у квітні становило 19.7% р/р.

Рахунок поточних операцій, млрд. дол. США

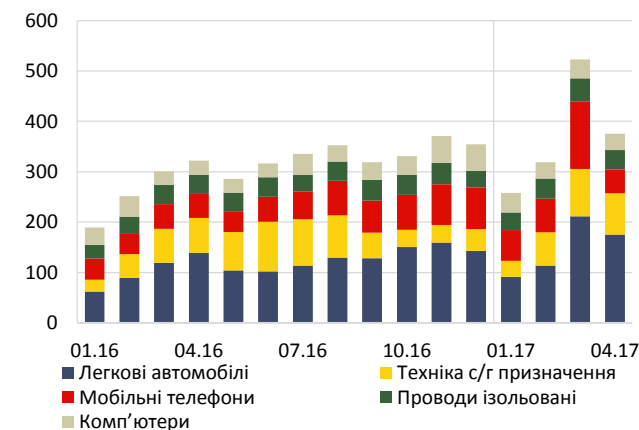
Джерело: НБУ.

Річна зміна експорту та імпорту товарів, млрд. дол. США та %

Джерело: розрахунки НБУ.

Імпорт окремої продукції машинобудування (40%), млн. дол. США

Джерело: НБУ, ДФС.

У квітні за даними Укртрансгазу було імпортовано 540 млн. м³ природного газу, що у 2.3 раза вище порівняно з квітнем минулого року. Крім того, через дефіцит на внутрішньому ринку, а також високі ціни другий місяць поспіль спостерігається істотне зростання імпорту вугілля в річному вимірі (78.6% у квітні). Зокрема збільшилися поставки коксівного вугілля з Росії, Канади та США. У результаті енергетичний імпорт продовжував зростати високими темпами.

За географічною структурою найбільші обсяги товарів імпортувалися з країн ЄС (35.6%). Проте на тлі зменшення закупівель продукції машинобудування та природного газу частка цих країн в загальному обсязі імпорту дещо знизилася. Частка імпорту з країн СНД збільшилася до 25.3%, зокрема частка Росії становила 12.9%. В імпорті товарів з Росії 45% займали мінеральні продукти (вугілля – 24%, нафтопродукти – 14%), по 12% припадало на добрива та продукцію машинобудування (ТВЕЛІ – 4%).

Експорт послуг у квітні зріс на 8.9% р/р, як і раніше, за рахунок трубопровідного транспорту та ІТ. Імпорт послуг збільшився на 12.3% р/р, що було зумовлене насамперед збільшенням послуг за статтею “подорожі” завдяки поживавленню економічної активності та зростанню номінальних доходів населення. Як наслідок, профіцит торгівлі послугами дещо зменшився та становив 118 млн. дол. США.

У квітні 2017 року зберігся дефіцит рахунку первинних доходів, тоді як минулого року сальдо було додатним. Це було зумовлено виплатами дивідендів – з червня 2016 року НБУ дозволив виплати за 2014 – 2015 роки, а з квітня 2017 року – також за 2016 рік.

Чисті надходження за фінансовим рахунком у квітні суттєво збільшилися (до 1.1 млрд. дол. США) насамперед завдяки залученням державного сектору. Для приватного сектору визначальними факторами надходжень залишилися скорочення готівкової валюти поза банками та зростання заборгованості за торговими кредитами.

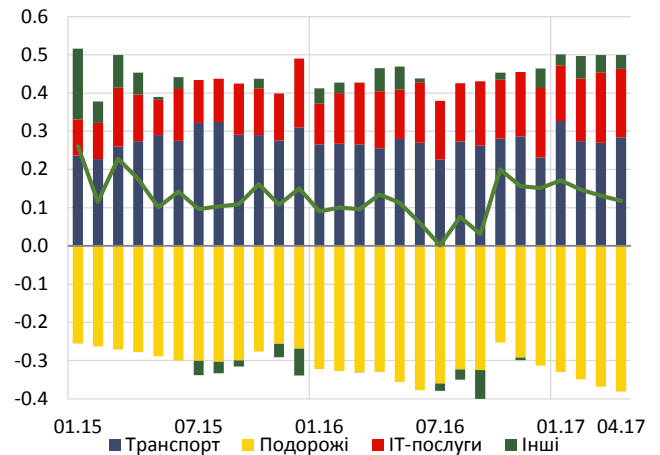
Успішне завершення третього перегляду програми EFF з МВФ дало змогу уряду отримати черговий транш кредиту макрофінансової допомоги від Європейської Комісії на суму 0.6 млрд. євро. Загальна сума програм макрофінансової допомоги від ЄС становить 3.4 млрд. євро, з якої Україна отримала вже 2.8 млрд. євро.

Надходження ПІІ протягом поточного року залишалися низькими та у квітні 2017 року становили лише 43 млн. дол. Майже весь обсяг ПІІ з початку року (190 млн. дол. США) був спрямований до реального сектору економіки.

Скорочення обсягів готівкової валюти поза банками становило 266 млн. дол. США та залишилося одним з визначальних факторів формування профіциту за фінансовим рахунком приватного сектору.

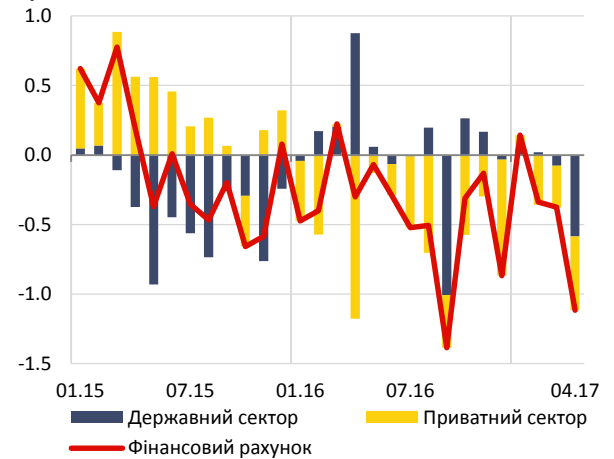
У квітні спостерігався чистий приплив боргового капіталу до приватного сектору (112 млн. дол. США) насамперед за рахунок зростання заборгованості за торговими кредитами (179 млн. дол. США). Водночас відплив боргового капіталу з

Сальдо торгівлі послугами, млрд. дол. США

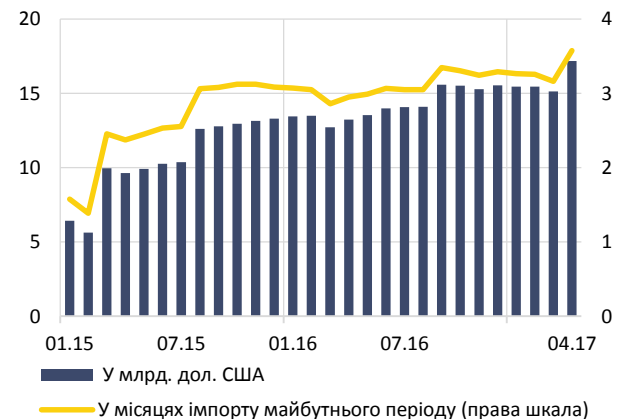
Джерело: НБУ.

Фінансовий рахунок: чисті зовнішні активи, млрд. дол. США

Джерело: НБУ.

Валові міжнародні резерви

Джерело: НБУ.

банківського сектору був зумовлений виплатами за короткостроковими кредитами (107 млн. дол. США).

Профіцит зведеного платіжного балансу (970 млн. дол. США) та отримання четвертого траншу кредиту МВФ дали змогу збільшити обсяги міжнародних резервів станом на кінець квітня до 17.2 млрд. дол. США або 3.6 місяця імпорту майбутнього періоду.

2.6. Монетарний сектор та фінансові ринки¹⁵

На засіданні з питань монетарної політики Правління НБУ прийняло рішення знизити з 26 травня рівень облікової ставки на 0.5 в. п. – до 12.5% річних. Таке рішення узгоджується з необхідністю досягнення цілей щодо інфляції у 2017 – 2018 роках та водночас спрямоване на підтримку економічного зростання.

Відновлення (після майже піврічної перерви) у середині квітня 2017 року циклу пом'якшення монетарної політики сприяло подальшому зниженню процентних ставок на міжбанківському ринку. Так, середньозважена вартість міжбанківських кредитів у квітні порівняно з березнем знизилася на 0.2 в. п. – до 12.5% річних. Відносно помірний відгук ринкових ставок на зниження облікової ставки частково зумовлений випереджаючим зниженням у попередні місяці.

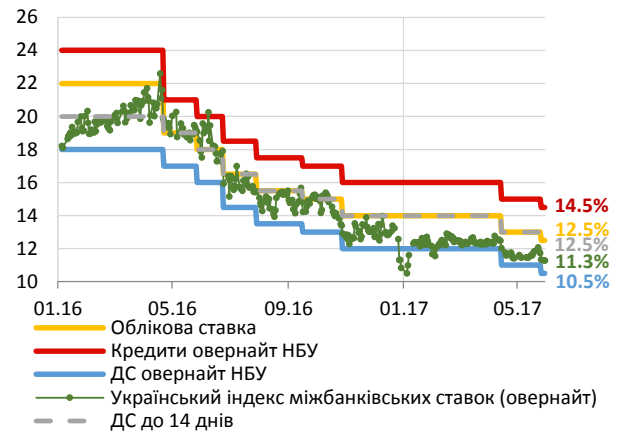
На тлі квітневого рішення Правління НБУ щодо зниження ключової ставки, очікувань ринку щодо подальшого помірному пом'якшення монетарної політики та значної ліквідності в банківській системі в травні зберігався високий попит на гривневі ОВДП на первинному ринку. У результаті дохідність шестимісячних та дворічних гривневих цінних паперів із часу останнього їх розміщення знизилася відповідно на 0.42 в. п. та 0.48 в. п., хоча зниження ставок за річними ОВДП було помірнішим, незважаючи на значні обсяги їх розміщення. У травні вперше з початку 2017 року МФУ запропонувало доларові облігації, причому зі строком обігу до трьох років (останнє розміщення трирічних валютних ОВДП відбулося в 2013 році), проте попит на них був незначним.

Динаміка вартості банківських кредитів у національній валюті у квітні була різноспрямованою. Зокрема середньозважена процентна ставка за кредитами (без овердрафту) нефінансових корпорацій знизилася, тоді як ставки за кредитами домогосподарств дещо зросли, що було зумовлено збільшенням вартості споживчих кредитів терміном до одного року. Натомість знизилася процентні ставки за залученими депозитами в національній валюті як нефінансових корпорацій, так і домогосподарств.

У травні на валютному ринку тривав ревальваційний тренд, зумовлений перевищенням надходжень іноземної валюти від нерезидентів над її перерахуваннями. За місяць (станом на 30.05.2017) офіційний обмінний курс гривні відносно долара США зміцнів на 0.6% (на 3.0% до початку року). З огляду на сприятливу ситуацію, НБУ протягом місяця проводив операції з купівлі іноземної валюти для поповнення міжнародних резервів, не перешкоджаючи домінуючим тенденціям на валютному ринку. Сальдо операцій із купівлі НБУ іноземної валюти у травні (станом на 30.05.2017) становило 481 млн. дол. США (з початку року – 1.0 млрд. дол. США).

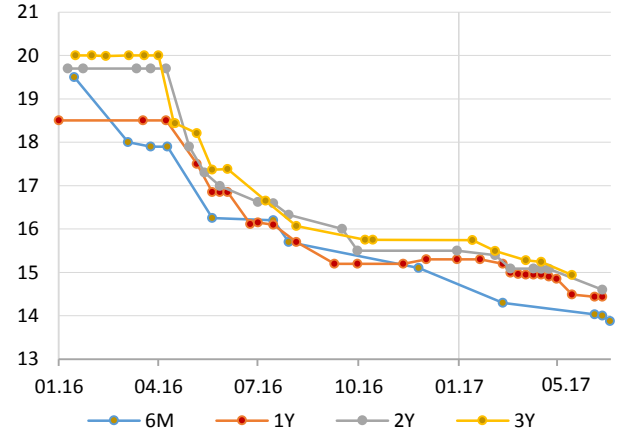
Подальше укріплення національної валюти сприяло зростанню у травні пропозиції готівкової іноземної валюти населенням. Так у травні (станом на 30.05.2017) середньоденні обсяги продажу готівкової іноземної валюти перевищили 40 млн. дол. США, що більш ніж удвічі переважало цей показник за відповідний період минулого року. Крім того, збільшенню обсягів операцій на офіційному готівковому валютному ринку сприяли заходи НБУ

Процентні ставки НБУ та Український індекс міжбанківських ставок, % річних, станом на 30.05.2017

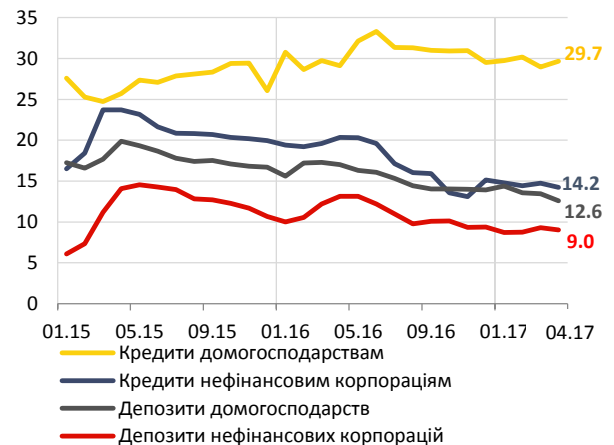
Джерело: НБУ.

Дохідність ОВДП на первинному ринку за окремими строками погашення, % річних, станом на 30.05.2017

Джерело: НБУ.

Середньозважені процентні ставки в національній валюті за новими кредитами (без овердрафту) і депозитами, % річних

Джерело: НБУ.

¹⁵ Інформація надається за оперативними даними.

щодо поступової лібералізації валютного регулювання та скасування з початку року 2% пенсійного збору з операцій з купівлі готівкової іноземної валюти.

НЕОК гривні в квітні незначно знизився (на 0.2% м/м), попри ревальвацію цього місяця курсу гривні відносно долара США. Це було зумовлено суттєвішим зміцненням більшості валют країн ОТП відносно долара США. Водночас через усе ще вищу інфляцію в Україні порівняно з країнами ОТП РЕОК гривні дещо зміцнився (на 0.2% м/м). У річному вимірі РЕОК гривні ревальвував на 4.4%.

У квітні ліквідність банківської системи залишалася на високому рівні, який практично не змінився порівняно з попереднім місяцем. Зростання середньоденних залишків коштів на коррахунках банків було повністю нівельоване зниженням середньоденних залишків на депозитних сертифікатах НБУ.

Головним джерелом надходження ліквідності до банківської системи у квітні були операції НБУ з купівлі іноземної валюти на валютному ринку для поповнення міжнародних резервів (на суму 10.8 млрд. грн.). Також ліквідність банківської системи зростала за рахунок операцій уряду, чистий вплив яких у квітні оцінено на рівні 2.2 млрд. грн.¹⁶

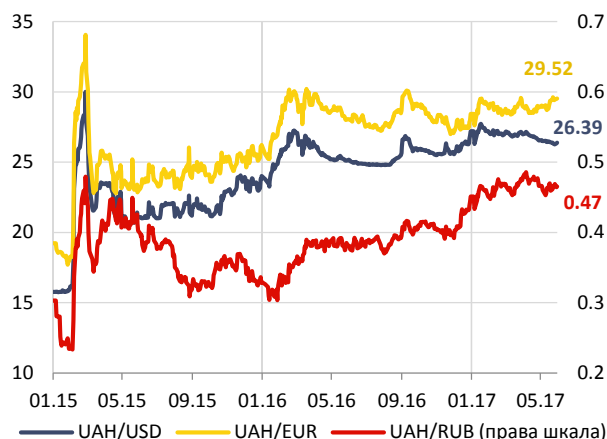
Основним фактором вилучення ліквідності з банківської системи було сезонне зростання обсягів готівки (на 10.1 млрд. грн.), підсилене збереженням ревальваційного тренду на валютному ринку. Також ліквідність абсорбувалася через погашення банками отриманих раніше кредитів від НБУ (чисте сальдо за кредитними операціями з банками становило -2.7 млрд. грн.) та операції ФГВФО (0.5 млрд. грн.).

Збільшення залишків на коррахунках банків наприкінці місяця разом із подальшим зростанням готівки зумовило зростання грошової бази на 3.2% м/м, а річні темпи її приросту пришвидшилися до 9.7%.

У квітні суттєво прискорився приплив коштів домогосподарств у національній валюті на депозитні рахунки банків (залишки за ними збільшилися на 4.0% м/м, 12.5% р/р). Це зумовлювалося високими темпами зростання номінальної заробітної плати і збереженням привабливості депозитних продуктів банків на тлі очікувань щодо подальшого зниження банками процентних ставок за залученими коштами та ревальваційного тренду на валютному ринку. Натомість залишки коштів у національній валюті на рахунках нефінансових корпорацій протягом місяця збільшувалися повільнішими темпами (на 0.6% м/м, 14.1% р/р). За результатами місяця загальні залишки депозитів у національній валюті зросли на 2.4% м/м, а річні темпи приросту залишилися на рівні попереднього місяця – 14.2%.

У квітні 2017 року суттєво збільшилися (на 9.3% м/м) залишки на депозитних рахунках банків у іноземних валютах (у доларовому еквіваленті). Визначальним чинником такого зростання було перерахування до бюджету коштів, заарештованих на рахунках колишнього Президента Януковича та його оточення, що зумовило стрімке збільшення (більш як у п'ять разів) залишків коштів на рахунках центральних органів державного управління

Офіційний курс гривні до іноземних валют, станом на 30.05.2017

Джерело: НБУ.

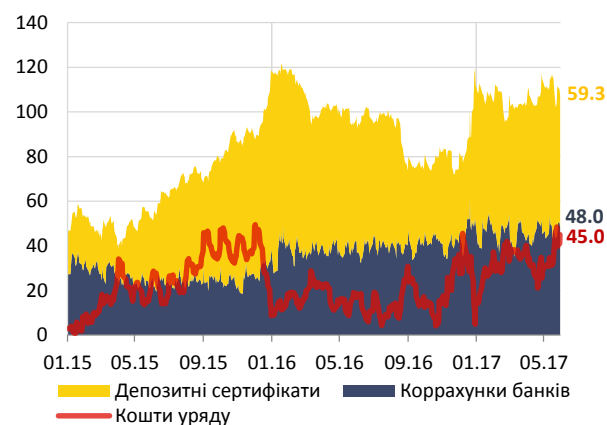
Індекс РЕОК та НЕОК гривні, за середньомісячним міжбанківським курсом, 12.2014 = 1

* Попередні дані.

Джерело: IFS; розрахунки НБУ.

Окремі показники ліквідності банківської системи, млрд. грн., станом на 30.05.2017

Джерело: НБУ.

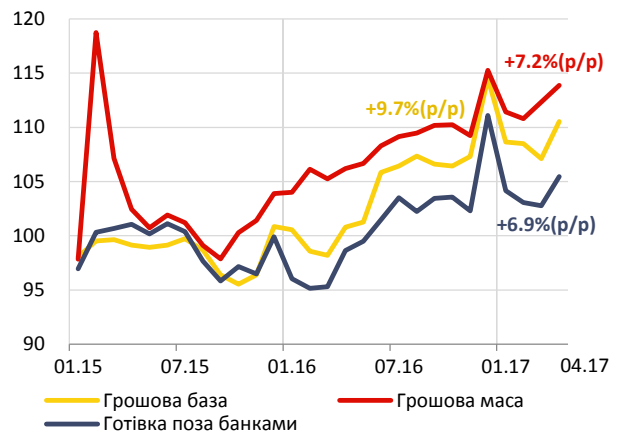
¹⁶ Вплив фіскальних факторів на зростання ліквідності банківської системи розраховано на основі зміни залишків коштів на ЄКР (зниження на 1.7 млрд. грн.), перерахування НБУ частини прибутку до бюджету (10 млрд. грн.) та платежів уряду на користь НБУ за своїми раніше взятими зобов'язаннями (9.5 млрд. грн.).

(до цієї операції згадані кошти обліковувалися на рахунках нерезидентів і відповідно не включалися до монетарних показників). Також зросли залишки коштів нефінансових корпорацій, головним чином за рахунок значних обсягів надходження валютної виручки, та відновився приріст залишків коштів на рахунках домогосподарств.

Збільшення залишків коштів на депозитних рахунках та зростання обсягів готівки поза банками забезпечили приріст грошової маси у квітні на 1.3% м/м, а її річні темпи зростання прискорилися до 7.2%.

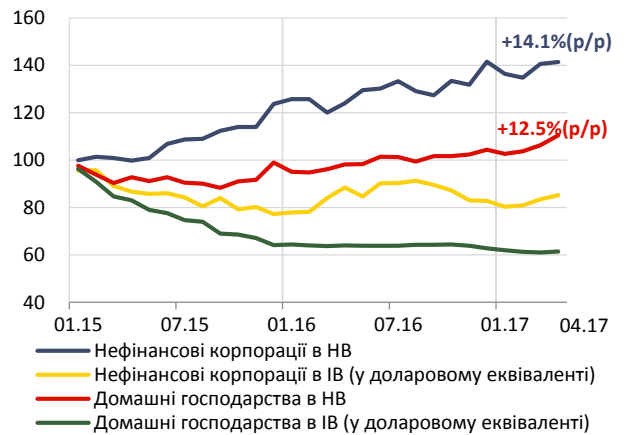
Кредитна активність банків залишалася слабкою з огляду на збереження значних кредитних ризиків та високого рівня боргового навантаження серед позичальників корпоративного сектору. Крім того, жорсткі внутрішні вимоги банків до застави, терміну і розміру кредитів також стримували зростання кредитних портфельів. Так, загальні залишки за кредитами в національній валюті зросли на 0.4% м/м, дещо прискоривши зростання в річному вимірі на тлі зниження бази порівняння. Зростання залишків у національній валюті визначалося головним чином їх збільшенням за кредитами, наданими домашнім господарствам (на 0.9% м/м та 3% р/р). Приріст залишків за кредитами нефінансових корпорацій (на 0.3% м/м та 24.5% р/р) відображав поступове збільшення потреби підприємств у обігових коштах. Найбільше за місяць зросли залишки за кредитами, наданими в сільське, лісове та рибне господарство, а також підприємствам переробної промисловості.

Монетарні показники, 12.2014 = 100

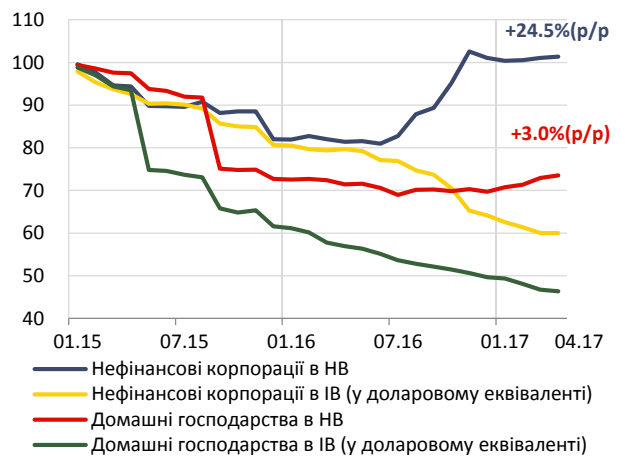
Джерело: НБУ.

Депозити, 12.2014 = 100

Джерело: НБУ.

Кредити, 12.2014 = 100

Джерело: НБУ.